

ชื่อรายงานการวิจัย	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อผู้วิจัย	นางจรรรัตน์ เพ็ชรจันทิก ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอโนนไทย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา และ 3) เพื่อประเมินผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.80 มีอายุระหว่าง 40-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.02 ระดับการศึกษาม.ต้น คิดเป็นร้อยละ 38.23 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 69.11 สาขาวิชาชีพที่เลือกเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 59.55 ด้านปัญหาและอุปสรรค ด้านขาดองค์ความรู้/ผู้รู้/ผู้เชี่ยวชาญ คิดเป็นร้อยละ 89.70 ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่รวมกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 58.08 ด้านผู้นำมีความริเริ่มให้มีการรวมกลุ่มอาชีพเพื่อการมีงานทำและเป็นผู้ริเริ่มในการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คิดเป็นร้อยละ 86.76 ด้านการบริหารงานกลุ่ม มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มและชี้แจงให้สมาชิกทราบเสมอ คิดเป็นร้อยละ 83.08 ด้านการบริหารงานกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและข้อคิดเห็นต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 82.35 ด้านคุณภาพของผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตรงกับความต้องการของตลาด และการเป็นสมาชิกกลุ่มทำให้มีลดรายจ่ายในครัวเรือน ตรงกับความต้องการของตลาด และการเป็นสมาชิกกลุ่มทำให้มีลดรายจ่ายในครัวเรือน ด้านเจ้าหน้าที่ กศน. มาเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำและให้กำลังใจในการทำงานของกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 88.97 ด้านผู้นำชุมชน/ภาคีเครือข่าย สนับสนุนอาคารสถานที่/แหล่งเรียนรู้เพื่อการดำเนินงานของกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 90.44

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง
คิดเป็นร้อยละ 66.83 อายุระหว่าง 40-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.71 มีระดับการศึกษา ป.6 คิดเป็น
ร้อยละ 37.75 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 71.93 เลือกเรียนสาขาเกษตรกรรม
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตร เนื้อหา
ของหลักสูตรผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง คิดเป็นร้อยละ 88.77 และหลักสูตรหลากหลาย
สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 86.22 ด้านการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะโดยการปฏิบัติจริง ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นกลุ่มและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
คิดเป็นร้อยละ 89.80 มีการสำรวจความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียน
เป็นรายบุคคล วิเคราะห์และจำแนกกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มว่างงานและกลุ่มพัฒนาอาชีพ คิดเป็นร้อยละ
87.76 ด้านวิทยากร/ครูผู้สอน มีความรู้และความชำนาญในเรื่องที่สอน คิดเป็นร้อยละ 88.27
และให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่ สังเกตการเรียนรู้จนผู้เรียนเข้าใจหรือปฏิบัติได้ ให้เกียรติและให้
ความสำคัญต่อผู้เรียน และมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 85.71 ด้านการ
ให้บริการของเจ้าหน้าที่ กชน.อำเภอ มีความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 85.20 และชี้แจงรายละเอียด
ข้อมูลต่างๆ ได้ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 82.14 ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน วัสดุอุปกรณ์
สอดคล้องกับกิจกรรมของหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 77.04 และมีสื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลาย
และทันสมัย มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 75.51 ด้านชุมชน/
ภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ วิทยากร อาคารสถานที่ การศึกษาดูงาน
งบประมาณในการจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คิดเป็นร้อยละ 79.59 และมีส่วนร่วมเสนอข้อมูล
เพื่อการวางแผนจัดกิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คิดเป็นร้อยละ 68.36 ด้านคุณภาพของการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดแสดงผลงานของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และกิจกรรมมีความ
สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 71.93 ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์หรืออาชีพ
ใช้วัตถุดิบในชุมชนหรือวัตถุดิบนอกชุมชน แต่สามารถหาซื้อได้ง่ายและราคาเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ
80.10 และรูปแบบผลิตภัณฑ์มีโดดเด่นหรือประณีตหรือทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 76.02 ด้านผลที่ผู้เรียน
ได้รับจากการเรียนรู้หรือการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการรับบริการหรือเข้าร่วม
กิจกรรมของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน คิดเป็นร้อยละ 77.55 และผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ
การประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 75.51 สำหรับความพึงพอใจ ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
ด้านความรู้ความเข้าใจหลักการหรือแนวความคิดดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ผู้เรียนมีความ
เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รางวัลชนะเลิศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมู่บ้านโคกพรม ตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ด้านศักยภาพ พบว่า ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีโครงสร้าง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชัดเจน คณะกรรมการมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการฝึกอบรม ตามความสนใจ ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน ด้านการบริหารการเรียนรู้ มีวางแผนการจัดการเรียนรู้ สสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ประชาษฎิ ภูมิปัญญาชาวบ้านและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อจัดทำหลักสูตร และจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารวัสดุ อุปกรณ์ ได้จัดหาและซื้อวัตถุดิบในการผลิตจากสมาชิกเพื่อให้สมาชิกมีรายได้ ด้านการบริหารสมาชิก มีการกำหนดกฎกติกา บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมให้กับ สมาชิกทุกคน และกำหนดให้สมาชิกทุกคนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดออม ด้านการบริหารผลิตภัณฑ์ ได้นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหาร ผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก จัดกระบวนการเรียนรู้ การฝึกอบรม การหาข้อมูลด้านการตลาด/การจำหน่าย เรียนรู้เรื่องคู่แข่งบน ทาง Web side การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานของกลุ่ม การติดต่อสื่อสาร เพื่อกระจายผลิตภัณฑ์ถึงผู้ซื้ออย่างมีประสิทธิภาพ ด้านทรัพยากร ใช้แหล่งวัตถุดิบในชุมชนและตำบล ใกล้เคียง ด้านการตลาด มีลูกค้าประจำและลูกค้าใหม่ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งตลาดภายในจังหวัด ระหว่างจังหวัด และมีตลาดระหว่างประเทศ ด้านผลิตภัณฑ์ มีการสร้างผลิตภัณฑ์ตามความต้องการ และความเหมาะสม แบ่งผู้เรียนหรือผู้ผลิต เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ และกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์สำหรับใช้สอยทั่วไป ด้วยวิธีการถัก วิธีการพัน วิธีการสาน วิธีการเกลียว วิธีการผูก และวิธีการทอ การออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นไปตามจินตนาการและเกิดจากแรงบันดาลใจ ที่เห็นธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสะท้อนถึงเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของท้องถิ่น และมีการตรวจสอบ คุณภาพ ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทุกชิ้น 2) การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ได้จัดการเรียนการสอน/การฝึกอบรม ตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญ 4 เรื่อง คือ ช่องทางการประกอบอาชีพ การฝึกทักษะอาชีพ การบริหาร จัดการ และโครงการประกอบอาชีพ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ และสื่อบุคคล เพื่อถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรม การเรียนการสอนใช้เทคนิคแบบพี่สอนน้อง มีการบรรยาย ประกอบการสาธิตและการฝึกปฏิบัติจริง การประเมินผลใช้วิธีประเมินผลชิ้นงาน การสังเกตความ ประณีตของชิ้นงาน และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมประเมินชิ้นงานของตนเองและผู้อื่น ด้านการประชาสัมพันธ์ แนะนำผลิตภัณฑ์และบริการ การจัดสภาพแวดล้อม ได้การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อรายการโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การจัดแสดงนิทรรศการ การสาธิต/ฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น รายงานการวิจัยเรื่อง ด้านการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์/การบริการ มีการสรรหาวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ในชุมชน มีการจัดทำหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน เสนอให้คณะกรรมการ

สถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอโนนไทยเห็นชอบ เสนอให้
ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอโนนไทยอนุญาต ก่อหน้าหลักสูตรไปจัดการเรียนการสอน โดยมีการวาง
แผนการผลิต / การบริการ การจำหน่าย เป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น ไม่เกิน 3 เดือน ระยะกลาง
3-6 เดือน และ ระยะยาว 6 - 12 เดือน ด้านการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ มีช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์
ที่หลากหลาย และ 3) ผลผลิตและความยั่งยืนของอาชีพ ด้านการเป็นแหล่งการศึกษา แหล่งเรียนรู้
ในชุมชน ด้านการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ ด้านการพัฒนารูปแบบ คุณภาพ และการบริการ ด้านลักษณะ
ของอาชีพ และด้านรายได้ (หลังหักค่าใช้จ่าย) ผู้เรียนของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนหมู่บ้านโคกพรม ตำบล
โนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา มีรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่นหรือประณีตหรือทันสมัย
ที่ผู้เรียนสามารถทำเป็นอาชีพหลัก และเป็นอาชีพเสริม และมีรายได้อย่างต่อเนื่อง